

Çocuklar için mimari

22. Dünya Mimarlık Kongresi İstanbul'da yapılıyor.

Fırsat bu fırsat, Günışığı Kitaplığı'ndan çıkan, çocuklara mimari ve tasarımla ilgili kavramları öğreten kitapların bir özetini sunuyoruz

FIGEN TURNA

Çocuklar önce evlerini tanır, bilir ve sonra çevrelerindeki mekânları algılamaya başlarlar... Yavaş yavaş diğer mimari yapılarla tanışır. Çocuklara, hem de 3-5 yaşındaki çocuklara mimari nasıl anlatılır? Günışığı Kitaplığı, çocuklara mimari ve tasarımla ilgili ilk kavramları öğreten birbirinden güzel ve farklı kitaplar sunuyor...

Bu kitapları şimdi tanıtmamın nedeni 22. Dünya Mimarlık Kongresi'nin ülkemizde, İstanbul'da yapılıyor olması. İstanbul böyle büyük bir organizasyona ev sahipliği yaparken biz de bu fırsatı değerlendirip konuyla ilgili kitaplardan dem vuralım dedik. Günışığı Kitaplığı'nın kurucusu ve yönetmeni, arkeolog yazar Mine Soysal bugüne dek çocuklar ve gençler için bilimsel içerikli birçok kitaba imza atmış. Ülkemizin geçmişi ve bugün arasında köprü kurmayı amaçlayan kitaplarını, kültür tarihimizi aydınlatan bilimsel verilerin ışığında, yalın ve akıcı bir dille kaleme almış. Yazarın ilköğretim öğrencilerinden başlayarak her yaşta insanın kolaylıkla okuyabildiği kitaplarında, yerleşimlerin mimari özelliklerinin yaşamı nasıl biçimlediği ve kentli olma bilincinin yerleşmesinin önemi vurgulanıyor.

Ala Çocuk Yollarda

Şiirsel bir dille yazılan kitabı Serdar G. Sönmez'in karakalem resimleri süslüyor. Kitapta, Antik Çağ'da Anadolu'nun Ege kıyıları bir çocuğun gözünden canlandırılıyor. Priene ve Halikarnassos gibi dönemin büyük kentlerini oluşturan yapıları ve bu kentlerde süregiden günlük yaşamın yanı sıra Labraynda gibi ünlü bir din merkezinin nasıl kullanıldığı da anlatılıyor. (2005, 128 sayfa, 10 YTL)

İstanbul Masalı

Soysal'ın, dünya kenti İstanbul'un geçmişten günümüze üç yüz bin yıllık öyküsünü bilimsel verilerin ışığında öyküsel bir dille anlattığı kitap, ilüstratör Betül Sayın tarafından resimlenmiş. Kitap, tarihöncesinde Yarımburgaz Magarası'ndan ilk köylere, 2700 yıl önce inşa edilen ilk liman kenti Byzantion'dan Bizans İmparatorluğu'nun başkenti Konstantinopolis'e, Osmanlı'nın güçlü başkentinden günümüzün metropolü İstanbul'a uzanan yerleşim öyküsünü her yaşta okura sunuyor. (2003, 108 sayfa, 19 YTL)

Ülkeler

Okumalı boyama kitapları 'İlk Kitabımı Kendin Boya' dizisinin hem eğitimciler hem de aileler ve çocukları için en ilgi çeken kitapları arasında bulunan kitap, farklı kıtalardan on sekiz değişik ülkeyi mimari, kültürel ve coğrafi özellikleriyle tanıtıyor. Anaokulu öğrencileriyle ilköğretimin ilk sınıflarındaki küçükler için (Resimleyenler: Güldehan Özbay/Saadet

Ceylan, 2004, 20 sayfa, 5 YTL)

Mimar ikili Ahmet ve Müren Beykan'ın kitapları

Mimar Ahmet Beykan Mimar Sinan Üniversitesi mezunu. Mimarlıktan mobilyaya dek tasarım çalışmalarını sürdürüyor. İTÜ'de mimarlık eğitimi gören Müren Beykan ise 1980'den beri 'Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi' ve HABİTAT sergileri gibi pek çok yayında yayın yönetmenliği yapmış. Çocuk ve gençlik kitapları yayımlayan Günışığı Kitaplığı'nın da editörü. Bu iki mimar bir araya getiren en önemli proje ise çocuklara yönelik kitaplar olmuş. Çocukların insanları, hayvanları, çevrelerini ve tarihi tanımaları amacıyla yazdıkları kitaplar gerçekten de özel bir çalışma gerektirmiş.

Evler

Farklı coğrafya ve iklim koşullarında, farklı malzemelerden yapılan binaların anlatıldığı kitapta bir yandan geleceğin mimarisine, bir yandan da bebekevi, perili ev gibi çocukların ilgisini çeken konulara yer veriliyor. (Müren Beykan, resimleyen: Ahmet Beykan, 2005, 14 sayfa, 4.25 YTL)

Türü Tükenden Hayvanlar

Dünyanın farklı coğrafyalarında yaşayan ve türünün tükenmesi tehlikesiyle karşı karşıya bulunan ilginç hayvanlar hakkında bilgiler veren kitap, her canlının yaşam hakkına saygı duyulması gerektiğini vurguluyor. (Müren Beykan, resimleyen: Ahmet Beykan, 2004, 14 sayfa, 4.25 YTL)

Gemiler

Tarihten günümüze farklı biçim ve işlevlere sahip deniz taşıtlarının hem çeşitliliğini hem işlevlerini aktaran kitap, aynı zamanda çocuklarımıza üç yarı denizlerle çevrili bir yarımadada büyüdüklerini de hissettiriyor. (Müren Beykan, resimleyen: Ahmet Beykan, 2004, 14 sayfa, 4.25 YTL)

Uçaklar

Tarihten günümüze insanoğlunun uçuş serüvenini ve yarattığı hava taşıtlarını anlatan kitapta, her hava taşıtı esinlendiği kanatlı hayvanla ilişkilendirilirken, uçan süper kahramanlar ve fantastik masal öğeleri de unutulmamış. (Müren Beykan, resimleyen: Ahmet Beykan, 2005, 14



sayfa, 4.25 YTL)

Çocuklarımızı karşımıza alıp onlara ders verebiliriz. Birlikte gittiğimiz, gezdiğimiz, gördüğümüz yerler hakkında tarihi ve kültürel bilgilerimizi anlatabiliriz. Bunlar elbette yararlı faaliyetlerdir. Ama onların, daha okuma yazmayı bilmeden boyama kitabı olarak aldığımız kitaplarla bile sorular sormalarını sağlayabiliriz. Çünkü çocuklar sorularının yanıtlarını mutlaka alırlar. Bir kez merakları uyandı mı, peşinden emeklemeye, koşmaya başlarlar.

22. Dünya Mimarlık Kongresi nedeniyle gruptağımız bu kitaplar çocuklarımızın neye ilgi duyduklarının altını çizmemize yararlı olabilir. Ayrıca çocukların bu fuarla ilgileneceklerini sanıyorum. En azından bilgileri olsun. Ve bu bilgiler ışığındaki kitaplarla tanışsınlar istedim.

İlk çizdikleri resimler arasında yer alan evleri, düş dünyalarını da içine katarak yeniden şekil verip tasarlayabilirler...

fturna@milliyet.com.tr

Mimari açılımlı diğer kitaplar

- Betül Sayın'ın yazıp resimlediği *5 Çocuk 5 İstanbul*: Mine Soysal'ın *İstanbul Masalı* kitabının anaokulu öğrencileriyle ilköğretimin ilk sınıflarındaki küçükler için uyarladığı özgün ve resimli bir kitap. (2005, 32 sayfa, 10 YTL)
- Arka planda İstanbul'un tarihsel dokusunun kullanıldığı özgün kurgularıyla Safer Korkmaz'ın yazdığı çocuk romanı *Cankurtaran Şövalyeleri İstanbul Dehizlerinde*. (2003, 168 sayfa, 9 YTL)
- Zeynep Cemali'nin kaleme aldığı, Kapalıçarşı ve

Beyoğlu'nda geçen öykülerden oluşan *Çılgın Babam*. (2004, 160 sayfa, 9.5 YTL)

● Jose Luis Velasco'nun yazdığı ve İspanyol gençlik edebiyatının başyapıtlarından sayılan *Haremağasının Sırrı*, Endülüs Emevileri dönemindeki Kurtuba kentinde geçiyor. (1998, 173 sayfa, 9 YTL)

● Clemence McLaren'in yazdığı *Troia Surlarının Ardında* ise Çanakkale yakınlarındaki efsane kent Troia'yı hem kentsel doku hem de sosyal yaşam acılarından başarıyla canlandıran tarihsel roman. (2000, 239 sayfa, 10 YTL)